

Naročnina doma na skupni naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.
V inozemstvo 6 Din., ali z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom 8 Din. 50 para., letno 100 Din. Plačati se mora bar mesečno naprej.
Štev. položnice 11806.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din., i tak niže. Poslano* i med tekstem * 2 Din. Mali * 5 Din., MO p.

N
Majstrova ul. 3.
G. Milač Simon prof.
Popu Maribor

Ka nam pišejo eden gospod plivanoš od naših v Franciji?

Poslušajte!

„Delam toti največ med rüdari, a prihajam v dotiko bole po priliki kak stalno z dobrimi prekmurskimi delavci i delavkami, ki delajo pri kmetaj. Slučajno najprej zvem za njihove naslove, ar mi ali sami pišejo, ali včasih — i to tudi ne redko — goreči francuski župniki, ki je vidijo, kak prihajajo v toti zapuščene cerkve, pa njim sami ne morejo nuditi pomoči. Na kolko dobrih duš iz Vaše krajine sem že naleto, šterim sem se iz srca veselio. Žalostno, spadnejo gostokrat posebno mlade, nesküšene deklet v tak teške razmere, da ne čüda, če obnemorejo, posebno če največkrat nemajo nikše düševne pomoči.

Ka bi bilo tak bole, da bi se zaistino kaj več moglo za nje včiniti? Vaš načrt mi je po volji i bi bio velikoga pomena za naše uboge izseljence. Se zna, bi bilo najboše, če bi se en dühovnik mogo samo tomi deli posvetiti, a nekaj se pa bo li dalo narediti.“

To se reči g. župnika Valentina Zupančiča, ki delajo med rüdari. Dober gospod so se iz srca razveselili, gda so prečeli moje pismo, v šterom sam jih oproso, naj pomagajo našim siromaškim delavcom, ki so raztepeni po celoj Franciji na polskom deli. I oni so mojega mišljenja, da bi bio najprej en stalen misijonski dühovnik v Franciji, ki bi hodo od kraja do kraja i delio tolažila svete vere jezerrim naših izseljencov. Dühovnika bi že najšli, teško je pa najti kritje za njegovo zdržavanje.

Pozdrav Slov. Krajine našim v Franciji!

J. M. J.

Dragi naš rojak! Draga naša rojakinja! Iz mile Slovenske Krajine, iz njenih žitnih pol, zelenih bregov, od srebrne Müre, od Krke, od Kučnice i Ledave, od vseh njenih prijaznih vesnic ti nosim pozdrave, sin i hči Slovenske Krajine v Franciji. Obiščem te, da te pozdravim! Obiščem te, naj ti pokažem, da te ljubim! Obiščem te, naj te potolažim i okrepim. Obiščem te, naj ti prinesem odmev pesmi, šteroti ti je slovenska mati pri zibelki spevala: „Za Bogom najrajši Marijo častim!“ „Lepa si lepa roža Marija“. Pa poleg teh: „O mili naš slovenski kraj, ti si moj zemelski raj.“ Prinašam ti dete lübezen tvojih starišev, oče i matere! Prinašam ti mož lübezen žene i tebi žena moža. Prinašam ti stariš lübezen tvoje nedužne dece. Prinašam ti Srce naših cerkv, Jezušovo Srce ze vsem njegovim blagoslovom. Prinašam ti naše molitve, naše sv. meše, naše trpljenje, naše briga za te predragi sin i predraga hči Slov. Krajine v tujini. Vse to ti prinašam po preč. gospodi Valentini Zupančiči, plivanoši, ki te v imeni Slov. Krajine obiščejo. Sprejmi ji z tistim zavüpanjom, kak bi svoje dühovnike i svoje domače. Odkrij njim vse svoje žele, vse svoje brige, vse svoje težave i borbe. Ovadi njim skrite skuze, za štere zna samo Bog. Pošli glas po njih domo, da bomo znali kak ti kaj ide, da bomo potolaženi i razveseljeni z tebov vred. Oni ti prinesejo veseli glas, nad vse veseloga, da lejko opraviš pri njih sveto spoved, da lejko potem sprimeš v svojo düšo najbošega prijatela vu vsem pomočnika, najslajšega Jezusa.

Z Jezušovim Srcom Vas pozdravlja Sl. Krajina, pod Marijin plašč vas skriva, pod sv. Jožefa obrambo zrača, sinovje i hčeri Slov. Krajine v Franciji.

Črensovci, 27. maja, na god sv. Trojstva 1934.

Klekl Jožef, vp. pleb.
vrednik Novin, M. Lista i M. Ograceka,

Tü bi se zdaj pokazali za lübitelje svojega naroda bogatašje, ki sto pa stojezere majo, če bi dali za vzdržavanje slovenskoga dühovnika vekšo podporo! To bi bilo nacionalno delo, ka vekšega ne misliti! O, da bi se končli samo edna smilena bogata düša oglašila!

Gospod župnik Zupančič so tak lübeznivi, da bodo s svojim malim avtojom obiskavali naše izseljence v Pas de Calais-i i od Pariza na sever. Gda mali avto pridrdra, k vam, dragi sinovje i hčere Slovenske Krajine z g. župnikom Zupančičom i vam prinese naše pismo, puno srčne lübezni, te naj vam pride na pamet vaš lübi dom. Poklekните te v dühi pred njega i ga küšnite z verov vašega detinstva, z lübeznostjov vaše mladosti i zato sprejmite dühovnika, Kristušovoga namestnika kak odposlanca vašega doma pa njemi odkrijte vse skrivnosti vaše düše. Z Bogom vas zmerijo, z Bogom vas okrepijo, vse vas osrečijo. Bodi blagoslovljena njihova pot med vami.

Vrednik.

Domače naših francuskih delavcih prav lepo prosim ponovno, pošlite mi naslove njihove, da zmorem potom ednoga ali drugoga dühovnika jih obdržati na pravoj poti, dokeč ne dobijo stalnoga misijonskoga dühovnika ta. Naj se vam smilijo vaši zapuščeni v Franciji.

Klekl Jožef, vrednik Novin.

Bele lelije.

V.

Čisto slučajno nam je vujšlo pri kartanji, ka v fari vre... Lüdje bi radi meli orgle, lepo poslikano cerkev... Strašno so me ošvrknoli s svojimi čarnimi očmi.

Pravili so nikaj ne, ali razmo sem itak te pogled:

— *Kda sem se vmešavao jaz v vaše posle?*

Eden od navzočih, starejših gospodov je hitro obrno razgovor na drugi predmet; nadalüvali smo kartanje, ali čütili smo vsi, ka nikši zmeten oblak plava nad nami, iz šteroga bi se lejko rodili bliski i gromi.

Rad bi se opravičo, zato sem proso, naj mi po kartanji dovolijo, ka jih sprejavam do ledenice pred stariim farafom. Prišla sva na kolnik pred „ogradaj“. Kadili so svojo cigaro i spalicov mlatili po krtovinjakaj na robu travnika. Obstali so i se v ostrom koti sünkoma obrnili proti meni:

— *Ka mislite, je Gospodi za velke orgle, ali za lepo spevanje? Za lepo malano cerkev, ali za čisto srce?*

Nekaj takšega sem jeclao, ka lepe orgle bi lejko pomagale pri lepom spevanji, lepa cerkev pa pri poglobitvi verskoga čüstva.

— To jaz tudi znam, so me prekinili. Pa, vi pisec modrih pisem, talent za izdelavanje velkih šolskih proračunov mislite, ka naš kmet zato šče meti lepe orgle, da bi to povekšalo njegovo pobožnost; ali mislite, ka se zato potegüjejo za lepo slikarjio, ka bi postali dobri, bolši? Za gizdo se ide! To bi radi pokazali, ka Törnischän, varašanec, tudi zmore telko kak druge fare. Parade bi radi. Med tem pa ne bi vidli, ka je deca bosa, slabo oblečena, ka doma nema poštene poste, ka ga davijo dugovje.

— Gospod župnik, iz srca radi dajo.

— Ne pravim ka ne, ar so preproste düše, kak tisti, šteri so za plüg farne zemle 1500 dinarov arende vsil-

javali meni, šteri itak mam več, kak kelko je potrebno poštenomi človeki. Zablodo njim je pogled, ta gledajo, kama bi samo te smeli pogledati, kda je doma, pri družini, vse v najlepšem redi. Naš kmet dela, pravih manjakov žmetno dobite v celoj fari, *ma teda pravico do lepo urejenoga doma, do človeka vredne hrane, njegova düžnost je, ka se reši dugov, da preskrbi svojo malo dečico.* Prva je zdrava i močna kmečka družina, vse drugo samo po tom pride na vrsto. Če bi naš kmet tudi avtomobile i klavire küpüvao, kak ništerni v Savinskoj dolini, potem bi jaz bio prvi, šteri bi proso za cerkev, za farof, ali dnes? Ste slepi gospod? *Ne vidite kelko lačnih i slabo oblečenih malčkov pošila narod v šolo?* Zdrave, močne, lepo vrejene družine bodo mele vsikdar vse za diko božo, ali velke orgle i lepo pomalana cerkev ne da nikomi podplate na punčule i nikomi falaček dobrega krüha na stol. Lejko noč!

Palik nageo i oster obrat, okrogla, lepo oblikovana glava je zrasla v višino i močni, odločni koraki so nesli naprej proti farofi törjanskoga plevanoša. Gledao sem za njimi i bilo me je sram.

Pisma naših z tujine

Toponas, Francija.

Prečastiti g. urednik Novin!

Hvaljen bodi Jezuš Kristuš. Prav srčno Vas pozdravljam i Vam želim mnogo božega blagoslova i zdravja. Najprej se Vam zahvalüjem, da redno vđabljam naše krščanske liste, šteri so jako potrebni v tujini za mladino, ar hitro ovejne mladi cvet brez hrane. Bog Vam naj bo plačnik za vse Vaše trüde. Naročim „Večno življenje“ i „Cerkveno ljudsko pesmarico“. Pošlem dar na Dom sv. Frančiška i na podporo naših listov.

Sobočan Verona.

Gonesse, Francija.

Prečastiti g. urednik Novin!

V mojem kratkom pismi se Vam najobprvim iz srca zahvalim na rednom pošiljanji vseh naših krščanskih listov. Nadale Vam želemo od lüboga Boga i od bl. Device Marije zdravje i ka bi ešče duga leta mogli vrejüvati naš jedini prekmurski krščanski list, šteri je najbogša hrana za naše düše; v drugoj vrsti smo pa v političnoj znanosti tudi ne na zadnjem mestu. Naznanjam Vam, da sem hvala dobromi Bogi zdrav, pa se po deli tudi nemam kaj potožiti ali po plači pa že, ar so naši francuski delodajalci tudi občütili velko brezposelnost. To njim je pa celopo volji, ka si delavce majo prebirati. Zdjaj gda Vam to pišem, se zmislim na moj lübi domači kraj, šteri mi je najmilejši i v šterom pozdravljam svojo ženo, deco i stariše pri Gradi i tudi svoj rojstni dom pri sv. Sebeščani, gde pozdravljam stariše, brate i sestre pa vas vse poprek prosim, zmislite se na mene v vaših molitváj, zato ka jaz žalibog nemrem zadostno spunjavati svojih verskih düžnosti, ar mi delo ne dopüšča.

Ficko Karol.

A Hys, Genile, Francija.

Visoko poštüvani gospod vrediteo!

Zavüпно Vas obiščem i lepo prosim, pošlite mi edno molitveno knigo. Sama sam Slovenska tü i se inam nemorem pa tudi neščem obrniti, samo k vam, ar v Jezusi, Mariji i sv. Jožefi nam jedino veselje. Z svakom sva v küpdelala i radiva štela naše krščanske liste, ki so naj tolažili, ar sva oba siromaka. Zdjaj pa so svak odišli zavolo betega domo. Pozdravljam celo beltinsko faro pa svoje domače: očo, mater, sestre, brate, prijateljice i vse sosede. *Ferenčak Margita iz Odranec.*

Možje.

Opisati sčem delovanje zaslužnoga moža i mladino lübitela pokojnoga pospoda učitelja Josipa Freunsfelda, šteri je slüzbüvao v časi, gda je delovao pri vzgoji mladine zaslužni g. učiteo Zacherl, šteri ešče žive.

Blagi pokojnik se je rodio 27. maja 1861. l. v Radenci pri Radgoni. Oča njemi je bio učiteo. Tri leta nato so se starši preselili v Verzej, tam je Josip obiskavao osnovno šolo, v Ljutomeri pa realko. Čüto je v sebi pozvanje za vzgojitela i vstopo je na učiteljšče v Maribori, gde je l. 1880. dovršo i napravo z dobrim uspehom zrelostni izpit. Istoga leta je nastopo kak učiteo v Svetinjah pri Ormoži. L. 1883. pa je bio prestavljen v Ljutomer, gde je delovao do svoje smrti. (Vmro je v Pragi 23. dec. 1893.) Ob toj priliki je vüčenec našega razreda Ignac Mohorič zapisao v spomin pokojnomi:

„Usoda kruta ni mu dala, da v rojstno legel bi zemljo, da tamkaj, kjer mu zibel stala spočilo trudno bi telo.“

V bratski zemlji, daljnji Pragi smrt bleđa Te zadela je, in srce Tvoje za narod vneto, zemlja v naročje vzela je.

Z domačega Ti ni zvonika, pel mili znani glas zvona in znancev množica velika, za Tvojim ni pogrebom šla.

Na Tvojem grobu ni točila predraga mamica solza, na Tvojem grobu ni molila za brata sestrica Boga.“

Iz teh reči bote spoznali, kak je bio pokojnik prilübeni pri mladini. Posebno skrb je posvečao siromaškij deci. Pisec teh vrst se hvaležno spomina, da je po njegovom posređüvanji bio te za božič obdarüvani s kakšov oblekov ali punčulami. On i brat sta bila siroti, ar sta zgübila mater v nežnoj dobi, stara 3 do 4 leta. Morala je v bolnico, odked se več nej vrnola. Vmrla je v 10 leti moje starosti. Oča nama s sestrov nej mogo vosega potrebnoga preskrbeti, zato se je za naj zavzeo pri raznih dobrotnikaj pokojni g. Freunsfeld. Zato sam pokojniki nikdar nej zamero, če si je z nami dovolio kakšo šalo. Eden predpoldne me gospod pozove, jaz sam bogao i se predstavo. Gospod je namočo pero v rdečilo i mi napravo mustače. Gda so me školašje zaglednoli z rdečimi mustači pod nosom, so prasnuli v smeh.

Pokojni g. Freunsfeld je bio jako izobražena osebnost. Spisao je vno go povesti, štere so izšle v raznih knjigah i novinah, v šterih je v poludnoj reči orisao življenje našega lüdstva. Zložo je več pesmi pod naslovom: „Zvezde ugašajo.“ Iz teh odseva njegova lübezen do domovine, do matere; v njih razkriva bolest nad izgüblenov srečov. Njegova plemenitost je mela izvir v globokoj vernosti. Njega je ne bilo sram pripravlati vücence na sveto spoved i se z nami vdeležüvati prošecij. Šteri šolar je v prošeciji najprej molo čislo, je bio od njega obdarüvan s kolačom beloga krüha. Zatogavolo smo pa ne trpeli škode, da bi se slabše včili kak zdaj. Vüčitelje so skupno podpirali kateheta pri vzgoji mladine i želi lepe uspehe, zato ka so zidali na Boga. O vno goj gnešnoj vzgoji mladine pa bi lejko pravili s slavnim Slomšekom. „Ako šola dobra ni, je boljše, da nobene ni.“ Pri nas vüčenici višjih razredov ne vejo več pozdravlati s „Hvaljen Jezuš“, liki pozdravljajo s „Klanjam se“ ali z „Zdravo“, ka so po mojem i pametnih lüdi mnenji, prazne reči. Vno go učitelov podira sproti vse, ka dühovnik zida. Odpadnole so vdeležbe dece pri prošecijaj delavne dni, pod pretvezo, ka s tem včenje škodo trpi, pa je ravno istina naopak. Pri včenjej

je malo uspeha, ar če Bog hiše ne zida, jo zobston zidajo tisti, ki jo čuvajo.“

Daj Bog na priprošnje sv. Janoša Boska, ka bi se v toj reči na bo-ugše obrnol. Naj se ne trati čas z nepotrebnimi izleti, šterih je večkat pre-več, pač pa se naj deca navajajo na ver-ske svečanosti i njim dajo vučiteli lepi vzgled, kak pokojni g. Freunsfeld. Če bo verna mladina, bo pošten i vrli narod, če bo mladina brezbožna, bo hüdoben narod!

F. V. Ljutomer.

NEDELA.

Jezušovo Srce, oméhči naša srca na smi-lenost do Tébe i tvojih düsevnh i telov-nih sirot!

Nedela po Risalaj drüga.

Evangelium sv. Lukača XIV.

Vu onom vremeni: Pravo je Jezuš Farizeušom priliko eto: Niki človek je pri-pravo veliko večerjo, i pozvao je vnoge. I poslao je slugo svojega vu vöri večerje, da bi povedao pozvanim, naj bi šli, ar so že vsa gotova. I začeli so se vsi do ednoga zgovarjati. Prvi je pravo njemi: Marov sam küpo i potrebno mi je vö idti, i poglednoti ga, prosim te, zagovori me. I drügi je velo: pet jarmov jüncev sam küpo, idem nje var-devat, prosim te, zagovori me. I drügi je vö: Oženo sam se, i zato nemorem idti. I nazaj pridoči sluga nazvejsto je eta Gos-podi svojimi. Teda se rasrdivi hižni Gos-podar völo je slugi svojimi, vö idi hitro na vülice, i na varaške poti, i nevolne i slabe i slepe i plantave, esi notri pripelaj. I veli sluga: Gospodne, včinjeno je, kak si zapove-dao, i ešče je mesto. I veli Gospod slugi: vö idi na poti, i med plote i prisili je notri idti: naj se napuni hiža moja. Velim pa vam, ka nišče onih lüdi, ki so bili pozvani, ne kosta večerje moje. *

Denašnji sv. evangelium nam od-kriva veliko istino, najmre da je Bog vse lüdi pozvao na vekivečno zveli-čanje. Sv. apoštol Paveo piše: „Bog šče, ka se vsi lüdj zveličajo.“ Sv. Avguštin pa pravi: „Vstvorö si nas za sebe, in nemirno je naše srce, dokę ne počiva v Tebi“. Kristuš Gospod sam pravi na to gledoč: „Ka pomaga človeki, če celi svet pridobi, svojo dü-šo pa pogübi“. Mt. XVI. 26.

V drügom tali nam po pove, da se vendar vsi lüdj ne zveličajo, če ravno je Bog vse lüdi na zveličanje odebrao i pozvao po svojih vekivečnih sklepaj, zednim nam nazvesti tüdi tiste zroke, zavolo šterih se lüdj ne zveličajo.

Prvi vzrok: Marof-dika, čast, svetna gizda. Gizdost, ošabnost člo-veče nature je prvi vzrok, ki mnoge i mnoge zadržava nazaj od večnoga življenja. Gizda njim ne dovoli, ka bi se ponižali, sprejeli vöro i Bogi slü-žili. Ali je dnesden ne ravno tak? Kelko veških modriašov i gospodov, kelko vučenih lüdi je za vero i versko življenje mrzlo, se za Cerkev ne briga, Boga zametavajo i vse ka je Božega, samo zato, ar si mislijo „mi smo, ka smo“, zato ar je njihovo srce napun-jeno z gizdov. „Ošabnim pa se Bog proti postavlja i poniznim davle svojo milost“.

Drügi vzrok: Štiri pari jüncev, bogastvo etoga sveta. Bogastvo, skrbi za te svet je velika overa, zapreka za nebesa. Je bilo i bo. Kristuš sam pravi: „Leži je kambeli iti skoz iglino vüho, kak bogatini v nebesko kra-lestvo.“ Vzrok je čisto preprosti i raz-umlivi: Njemi je potreben ete svet, ne pa drügi svet, nebo. Zato nas Kris-tuš opomina: „Ne nabirajte si zak-ladov na zemli, kde jih rja poje, to-vaje koplejo i vkradejo... nego nabirajte si zakladov v nebesaj... kde je tvoje zaklad, tam je tüdi tvoje srce.“ Mt. V.

Tretji vzrok je: Oženo sem se, telovno poželenje, nečistost. To ne zato, kak da bi ženitev bila že sama po sebi nečistost ali telovno poželenje, ali celo greh, nego s tov primerov Kris-tuš najbolje označi telovno poželenje, ali nečistost. To je najbolje zadržava-joči vzrok tak v veri, verskom življenji, kak v slüžbi božoj i skrbi za večno življenje. Sv. Pismo pa pravi: „Nikaj nečistoga ne bo šlo v večno življenje!“ Te vzrok je najveške žrelo za pekeo i pogübljenje düš!

„Mnogo je pozvanih, pa malo odebranih!“

Izvlaček iz govora g. Pavlič Alojzija,

poslanca, šteroga je držao pri razpravi pročačuna od 48 š. financ. zakona, šteri da vladi punomoč za znižanje državnih stroškov i za odtüjitev cerkvenoga imanja v Gornjem Gradi, kje živijo mil. nadškof Dr. Jeglič Bonaventura Anton.

„Vi davlete vladi zakonodajno oblast, da bi lejko kak za časa, gda je bio dr. Kojič minister prosvete, me-la možnost, ka reducirä najbouse. So ministri poštene, štere jaz poštüjem, ali so pa tüdi ministri, šteri nemajo vesti, šteri ne pitajo, ali je uradnik, profesor, dober ali je direktor dober, liki samo, ali je član Jugoslovenske nacionalne stranke i či je ne. Če je ne, ga püstijo iz slüžbe, čiravno je dober vzgojiteo, dobrovolec, kak je bio rektor Župan v Celji püščen iz slüžbe i pa prosvetni šef g. Lončar v Ljubljani. Ne je vlada kriva, jaz znam što je kriv. Kriv je dr. Kramer. (Glasovi: Živeo Kramer!) Zato jaz zahtevam i se zazačvam na Vas iz Vlade večine, zazavam se na vašo vest, da ne gla-süjete za te paragraf, če ga pa izglä-süjete, te ste to vi krivi, jaz vas bom tožo, jaz vas bom obsodo, jaz bom proti vam nastopo. (Larma.) Ne samo to, Gospodje, če se pitanje, da z slüž-be pridejo žene, ne reši pravilno brez pogleda na skrankino pripadnost i na sorodnost, bo to v nebo kričęci greh. Škoda, ka je ne tü gospod minister financ. Tü je najmre samo eden pa-ragraf za drüгим i med njimi paragraf 48, zavüpno rešenje ministerskoga sveta od 8. februara. Pa g. Kramer misli ka Pavlič ne ve, ka je to od-tüjitev škofovskoga imanja. (Glasovi: Živio Kramer!) Protestiraó sam, gda se je vzelo Njegovoj Svetosti Patriarhi, Madjari so ne vzeli patriarhi, Nemci so njemi ne vzeli, niti Huni niti Tatari, naš narod pa njemi je vzeo i zdaj

ešče šče vzeti našim škofom, zato ka bi bila slovenska dühovščina neizob-ražena, nekulturna i ka nebi mogla voditi slovenskoga lüstva. To je po-kvarjeno delo.

Tü je ne kriva vlada, nego samo g.ldr. Kramer (Glasovi: Živeo Kramer!) i pa g. Pustoslemšek, zato zahtevam, ka ide g. Kramer iz vlade. Gospodje poslanci, meni je vseeno, komi vi ploskate. Jaz sem gučao, vest mi je čista. Na vašo pravoslavno vest ape-liram, ka vi za daragraf 48 ne glasü-jete, či pa bodete glasüvali, je to znak, ka ne ljubite katoliške cerkve, ka ste ne za vlado narodnoga sporazuma. Kramer se smeje. Obtožo sem ga, ka je njegovoga brata šteo postaviti za upravnoga svetnika Trboveljske pre-mogokopne družbe, obtožo sem ga, da je zahtevao za intervencijo poso-jila 50.000 dinarov, obtožo sem ga, ka je kriv, ka je pospešo smrt dr. Kreka, obtožo sem ga, ka je potvoro Korošcovo deklaracijo i na vse to on muči. Ne odgovori, muči, ar je kriv. I zato sam v imeni narodnoga kluba, v imeni Slovincov, v imeni vseh poš-tenih Jugoslovanov tak ostro nastopo, meo 16 govorov v vseh ministrstvih i zato protestiram proti tomi zakoni i glasüjem v imeni vseh Slovincov leh-ko pravim, vseh poštenih Slovincov, Srbov i Hrvatov, proti tomi zakoni. Živela sloga Srbov, Hrvatov i Sloven-cov! Naj pride vlada narodnoga spo-razuma. Kramer pa vö. (Larma i proti guči pri večini).

(Iz „Mlada Garda Malog Čoveka“)

Obsodilismo in obsojamo.

Lastnoročno podpisani občinari občine Črensovci smo se vdeležili ses-tanka, ki se je vršo na Dolnoj Bist-rici aprila 15. Na sestanki je bila zas-topana tüdi oblast po g. Dr. Trste-njaki, srezkom načelniki z Lendave. Namen sestanka ne bio nikaj drügo, kak si pogučati od prepotrebne regu-lacije Müre i od dela, ki se bo vršilo na račun bednostnoga ali siromáškoga fonda, ka bi nezaposleni siromaki prišli do dela i krüha kak to zakon določa. A sestanek je postao po ne-vmestnom govori g. Binder Augustina, vučitelä na D. Bistrici vse nekaj drügo kak sestanek na pomoč siromakom.

Mi smo govor g. Bindera popo-lnoma obsodili te, kda smo ga čüli i

ga javno obsodimo tüdi potom naših Novin. To pa zato, ka ne bi što mislo, da nam je takši guč povoli, kakšega je držao gospod Binder i ka se ne bi što zapelao na krivo sodbo tistoga po njegovom guči, ka smo ravno düžni poštüvati. Od koj je pa gučao gospod Binder, ka mi obsodimo? Gučao je od treh čüglov, štere prej majo v ro-koj gospod Klekl, urednik Novin i tej so: čügeo za vodstvo tretjega reda, čügeo za zidanje Doma sv. Frančiška, i čügeo za vodstvo posojilnice i agrarnogospodarske zadruge. Njegovere-či so bile norčarenje iz tretjega reda sv. Frančiška, šteroga namen je z sve-tim življenjom popraviti krivice, ki jih delajo dobromi Bogi mlačni katoličani, ki svoje verske düžnosti ne spunjavajo. Za to lübezen naših dobrih moškov i

P. Sutter:

Šatan v Illfurti.

Istinska zgodba.

Zgled obsedenja dveh dečkov od hüdobnoga düha v našoj dobi.

Prestavo iz češčine Alojzij Nemeč.

XVII. Leopoldovo oslobodjenje.

V začetki septembra 1869, je bio starejši dečko pripelani v sirotišnico Saint-Charles v Schiltigheimi. Njegova nesrečna mati je šla z njim. Po zapo-vedi mil. püšpeka je bilo zavodi naloženo, naj nanovo i kak najbole natenkoma preiščejo obsedenoga gene-ralni vikar Rapp, superior Stumpf i Eicher, superior strassburških jezuitov. Poleg teh je bio dečko ešče pod stal-nim i büdnim nadzorstvom miloščinara Haussera i strassburškoga teologa dr. Schrantzera.

Že njegova zvünešnjost je v oči bodla. Bio je jako sloki i bleđi kak naglo raslo dete. V njegovih velikih, črnih očaj je bilo nekaj nestalnoga, negoto-voga, njegove poteze v obrazi so ka-zale otrüjenost, kak da bi prestao dügi beteg. Bio je čisto glüpi. Največ je bio miren i si krato čas z igrov i s sprehajanjom po dvori. Z obiskoivalci je gučao v čisto francosčini, odgo-varjo je tüdi latinski (dijački), ali nik-dar je ne sam začno latinski gučati. Samo od kapele je ne šteo nikaj čüti i znati. Če ravno so njemi oči zave-zali i so ga te vodili po hodnikih semotoma i nazkriž, a kda je prišo blüzi kapele, se je vseli brano na vso moč

i ga je ne bilo mogoče notri spraviti. Pri tom je tulo kak pes. Či so ga po sili spravili v kapelo, se je vrgeo na srteo kak brvno. Njegov obraz je meo strašen izraz i či so ga poškopili z bla-goslovljenov vodov, se je zvijo kak poho-jeni črv. Prle se je ne pomiro, dokę so ga ne z kapele odnesli.

V nedelo 3. oktobra je stao v dvori sirotišnice Saint-Charles voz, s šterim bi se pelali v Strassburg po superiora, generalno predstojnico i po patra exorcista (ki bo šatana izgnao). Bilo je že vse pripravljeno za odhod, kda je pristopo g. dühovnik dr. Schrant-zer k kočiji i njemi dao blagoslovljeno svetinjico sv. Benedikta. Leopold je bio v drügom kraji dvora i je ne mo-geo nikak viditi predajo svetinjice, ar ga je ločilo poslopje. V dveh vörj so se gospodje pripelali i včasi se je zač-nolo z exorcizmom (z izgajanjom.) Dečka so po sili spravili v kapelo i ga dobro držali gospodje Schrantzer, Hausser, kak tüdi vrtnar i Andre. Po-stavili so ga na preprogo pred prečko z obrazom proti tabernakli. Njegov obraz je bio rdeči, kak da bi meo velko vročino. Z väst njemi je tekla gosta pena, celo na tla. Obsedeni se je sükao i zvijao, kak či bi se pekeo na žrjavom ražnji i vsaki hip se ob-račao proti dveram. Vseli, kda se je g. Schrantzer dotekno s križom njegovih prsi, so se ta napnola v oblok kak trda pečina.

Začno se je obred izganjanja. Pater Souquat, šteromi so püšpek na-ložili to žmetno delo, se je v začetki

žensk se norčariti, je vsega obsojenja vredno.

Celi svet se trüdi zdaj, kak bi naj rešo gospodarsko stisko, kak bi naj našli pomoč lačni, žejni, nagi tr-peči. Celi svet spozna, ka bole pot-rebnoga dela poleg verske poglobitve nega dnesden, kak ravno skrbi za si-romake. I to skrb, štero opravla od-bor za zidanje Doma sv. Frančiška, naj brezdomovinom spravi streho i pomenkanje trpečim pomaga, to skrb, štero podpira i civilna i cerkvena ob-last i vsako srce, ki se imenüje člo-veče smileno srce, to skrb g. Binder postavlja na sramotni oder. Obsodili smo i obsojamo to nesocialno i ne-krščansko napadanje lübečih düš.

Obsodili smo i obsojamo tisti del njegovoga govora, v šterom se norčari za naših zadrug. Če teh zadrug ne, večina našega naroda niti lastne kuće ne bi mela. Norčari se z naših zadrug, štere nesebično pomagajo našim lüdem, norčari se z tistih lüdi, ki brezplačno leta dugo vodijo obe za-drugi samo zato, naj siromaki dobijo kem vekšo pomoč. Čeravno pogan, pa je pravičnoga srca, mora priznati, da je nesebično delo hvale ne pa graje vredno.

Obsodili smo g. Bindera govor i ga obsojamo nadale zato, ar je iz-neso i napadno osebo pokojnoga pra-vičnoga našega plivanoša g. Čačić Jožefa. Niti pokojnomi ne dao mirü, še v njega se je zaletavao, ki pač nikak ne spada v okvir regulacije Müre. Ve niti poganje ne delajo toga, ka bi bla-tili pokojne, ar so se kak zakona i to kak neprelomlivoga zakona držali iz-reka: „Od mrtvih ne guči drügo kak dobro“. A krščanske šole vučiteo pa napada svojega bivšega predstojnika, ki njemi je nikdar nikaj ne zakrivo.

Obsodili smo in obsojamo g. Bindera govor, ar je v njem trdio proti namenom zakona, da pri regulaciji Müre samo tisti dobijo delo, štere bo-do oni gor zpisali. G. narodni posla-nec Hajdinjak Anton je pravilno izjavo, da se delo da siromakom, ne pa strankinim pristašom, a g. Binder je proti jasnomi zakoni povdarjao drügo.

Obsodili smo in obsojamo g. Bindera govor, ar je izneso napad na predsednika i blagajnika črensovke občine, šteriva pa po svedočbi oblasti z največjim zadovolvstvom toga vršita svoje düžnosti. Obsojamo zlasti nje-govo trditev, da se v nešternih urada-j govori madjarski. Naj g. Binder do-kaže, kde se to godi. Mi nepoznamo slučajja, da bi se brez potrebe, ki jo zakon predvideva, kde govorilo v drü-gom kak narodnom jeziki.

Obsodili smo in obsojamo na-zadnje govor g. Bindera zato, ar proti večkratnomi opomini g. srezkoga na-

obotavlo, zato ka je od obsedenosti ne bio zadosta osvedočen, ar je do-segamao z dečkom ne prišo vküp.

„Poberi se odtec“, je kričo šatan, „zgni odtec, ti gnojjar!“ V navzočnosti pet dühovnikov (poleg so bili: gg. nadžupnik Spitz, superior Stumpf, profesor Rosse, miloščinar Hausser, i dr. abbe Schrantzer), šest sester i dečkove matere je začno p. Souquat litanije vseh svetnikov. Pri rečaj: „Sveta Ma-rija, moli Boga za nas“, je šatan straš-kričo: „Vö iz svinjske štale! — Smrdi. — Jez neščem“. Tak je kričo vseli, kda so spregovorili ime kakšega vel-koga svetnika, posebno pa kda so mo-lili: „Vsi sveti angeli i arkangeli, mo-lite Boga za nas“. Kda je dühovnik na konci prišo k rečam: „Oblasti ša-tanove, reši nas, Gospodne!“ se trosi i tretetao obsedeni po celom teli, se grozno mlato, sekao i zvijao tak na-glo, ka sta ga oba dühovnika z vrt-narom komaj obdržala.

Po litanijah se je postavio Pater pred njega i molo iz rituala (kniga za cerkvene obrede) predpisane molitve, med tem pa je šatan stanovitno kričo: „Smrdi, vö iz svinjske štale!“ Pri re-čaj: „Dika bodi Bogi Oči“ je kričo: „Jaz neščem“, t. j. Oči, Sini i Sveto-mi Dühi slave i dike davati. Pred čte-njom iz evangeliuma sv. Janoša je zaznamüvao Pater čelo, västa i prsi obsedenoga z malim križom, pri tom djanji je dečko cvilo kak pes i zgrabo za roko dühovnika i ga šteo vgristi. Potom je pitao p. Souquat nemški „Düh tmice, strta kača, jaz kakti dü-

čelnika ne henjao z napadi, nego se izgovarjao, ka: „so to vse naši pristaši“. Mi protestiramo, da bi se nas štelo v tisto stranko, v šteroj so ljudje, ki si tak krivične napade privoščijo, kakše si je i g. Binder Augustin.

Mi bi prosili g. Bindera naj bo odsehmal pali tisti tih Binder, koga smo tak radi meli i poštivali, kak pred totem bio. Gda se to zgodi, si bomo znova prijatelje, prle pa ne. Črensovci, na god sv. Križa, maja 3. Sledi 22 podpisov naših najboljših možov.

To je odločen krščanski guč.

V Nemčiji hitlerova vlada posili šče mladino spraviti na novo vero, na staro pogansko nemško vero. Zato pa drži po nedelaj i svetkaj obhode z mladino med božov službov i če je že pela v cerkev, pela katoličanske dečke v lureransko, luteranske pa v katoličansko rekši, ka do oboji edne vere. Ti hitlerovski odpadniki so k vuzmi javno kričali, ka ne potrebüjejo Odrešenja po Kristuši, ar greha nega i zato kaštige tüdi ne.

Stari püšpek i kardinal iz Breslave Bertram so pa na vse to v svojem pastirskom listi odločno odgovorili: „Naša vera se ne sme žaliti i evangelium Jezuša Kristuša se ne sme potvarjati. Če tomü proti stojimo, nas ne vodi nikša politika i nikše strankarsko mišljenje. Ovak pa naj priae kajkoli, katoličanci naj si zapomlijo, da so časi borbe resni i velikü časi. Cerkev i katoličanci gledajo z zavestjov končne zmage v prišestnost“.

I kak odločno je gučao te 75 letni starček, tak odločno je tüdi delao. Obiskao ga je najmre podkancler vu Papen, prvi za Hitlerom, da bi ga nagučao, naj se odpove püšpekije zavolo starosti i naj si vzeme pomožnoga škofa. To je pa zato ponüdo, ar je mislo na takšega pomočnika, šteri bi vladi bole bio naklonjeni. Na ponüdbo se je kardinal nasmehno i pravo podkancleri: „Excelenca, jaz sem resan star že 75 let, nego zdrav sam i se čütim še mladoga, — vsakojakü šče vsikdar toliko mladoga, da se lejko podam v koncentracijski tabor“. (Vu vozo Vr.) Nato je kardinal pozvono slugi i njemi naročo: „Excelenca žele, da bi ga sprevaljali vö“. I ščeš — neščeš — veliki gospod vu Papen je mogo zapüstiti hišo püšpekovo z jako kisilim obrazom.

Od junija 1. stanejo Novine na leto 14 Din., na mesec 2 Din., na skupni naslov.

hovnik Gospodnov, ti velim v imeni Božem, ka mi poveš, što si“. Šatan pe je kričo: „To te d... briga, smrdlivec, to povem, komi jaz ščem“.

Na to je Pater odgovoro: „To je ravno tisto tvoje gizdavo mišljenje, so tiste prevzetne reči, s šterimi si se pred Najvišim pregrešo i zavolo šterih si bio z nebés sünjeni. Ali jaz ti zdaj velim: „Odstopi odtec, šatan, odstopi s toga posvečenega mesta, ti ne spadaš v Božo hišo, ti spadaš v tmico“. Tü je šatan kričo: Ali jaz neščem, moj čas je šče nej prišo“.

Po tri vöre trpečo, otrüdlivoj molitvi, je pater Souquat ves znojen pretrgao obred i se poslovo s tem nakanenjom, ka bo kimprle nadalüvao to žmetno delo. Mali je bio odpelani iz kapele v svojo hižo i se brž pomiro.

To noč je pravo obsedeni abeji Schrantzeri. „Ti si si dobro zmislo, ka si njemi dao plehek s sebov (svetinjico). „Komi pa?“ „Ej, kočiši!“ „Kak to znaš?“ „Ka bi pa inači napravo?“ „Voz bi skonji i ljudmi vred prevrgeo, bežao sam poleg konjov“.

„Po pravici smo te mi včeraj poštono natirali? Poznaš toga, šteri te je včeraj žegnjava?“

„Oh, pa kak, te je že zdavna ednoga od naših „gospodov“ izgnao“.

P. Souquat je v mladih letaj resan nagno v Nemčiji ednoga šatana z nikše hiše. Te dogodek je mali mogo zvediti pač samo po nenaravnoj poti.

POLITIČNI PREGLED.

Jugoslavija. Trgovinsko pogodbo smo podpisali z Bolgarijov. Zadnja je bila sklenjena pred 37 leti i 20 let že nikše gospodarske zveze nesmo meli z Bolgari, je pravo naš trgovinski minister Demetrovič Jürj.

Polska je podpisala z Rusijov na deset let nenapadalno pogodbo. Ta pogodba je bila sklenjena samo za leto dni, zdaj je pa podugšana za deset let. Deset let tak ne bo bojne med Rusijov i Polskov. Deset let de zato Latva zobstom zahtevala od Polske nazaj Grodno i Vilno, štere kraje je ta zasela i v šterih žive več Litvancov kak Polakov. Rusija je je tüdi obvezala za to Polski, ka Latve ne de podpirala proti Polskoj, ka bi od te nazaj dobila Vilno i Grodno. Prišo je v Var-

šavo zvünešnji minister Estonije. Toga so Polaki dosta bole slovesno sprejeli kak francuzkoga. To je dokaz, da Polska ide svojo pot i se drži za tak močno državo kak Francija sebe.

Českoslovaška. Maja 24 je velika narodna skupščina v Pragi z 327 glasi zvolila Masaryk Tomaža tretjič za novoga državnoga predsednika. Komunisti so svojih 38 glasov dali na kandidata komunistu.

Madjarska. V Madjarskom parlamentu se je vršila velika zvünesnopolitična diskusija. Gömböš je trdilo, da Madjarska ma pravico do oborožavanje ar iz razoražanja tak nede nikaj. Bivši minister Ernst je gučao od nemške nevarnosti za Austrijo, ka bi pomenilo tüdi nevarnost za Vogrsko.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Bistričkim romarom se naznanja, da ar se nej najšlo 280 romarov od nas i z Medjimurja, ne bo posebnoga vlaka z Lendave, nego se vozite od Lotmerka i plačate samo 42 Din. V Lotmerki bдите v soboto ob 8. V Črensovcih je v soboto ob 5 sv. meša za romare i po njej ide procesija v Lotmerk.

Rediteljstvo.

Od Dolnje Lendave do Čakovca. Ka mi je pripovedavao kmet od Čakovca? V nedelo sam se pelao z Lendave domov. V bližini mene je sedela gospoda, štera je v vlaki reševala volitve v lendavskom srezi. Razumlivo je, ka se je kuklo z velkov kemicov po Prekmurcaj. Edna gospa z okolice Lendave, štera je tüdi Prekmurka je etak obsodila naše lüdi: Jerič i Klar sta najvejša madžarona. Za časa vogrske vlade sta odbežala na Štajer, gde sta malo ne od lakote vmrla. Sploj vsi Prekmurci so madžaroni. Znete kak agitirajo tej Prekmurci madžaroni za volitve, se glasi gospod? „Korošec je v Budapešti i mi bomo dobili avtonomijo pod Vogrskov“. Kmet pa si je zgučao: Čüdno se mi pa vidi to, ka ravno ta gospa, štera je vas Prekmurce obsodila za madžarone, je sama v vagoni gučala vogrski. Konec!

Romarov se je priglasilo, ki do šli k Mariji Bistričkoj 123. Iz črensovske fare 84, iz V. Polane 35, iz Turnišča 2, iz Beltinec 2. To iz lendavskoga sreza.

Jako lepo znamenje. Gda so prezv. g. škof i ap. administrator stopili v Soboti na naša tla, jih je poz-

dravo z najtoplejšimi rečmi nar. poslanec g. Benko. Ar je g. poslanec luteranske vere, je s tem pozdravom pokazao veliko plemenitost srca i posvedoč, da je za verski mir v Slov. Krajini.

Delo je iskalo v Soboti na borzi dela od 11. do 20. maja 131 moškov i 65 žensk.

Črensovci. Po sklepi sveta kat. akcije, ki ga je sprejeo preč. g. plivanuš Zadravec, je naša cerkev celi den odprta. Gospod plivanuš je na seji izraza želo, naj Najsvetejši radi vnogi obiskavamo. Gospod plivanuš nam dajo zgled, ar jih večkrat vidimo na obiski.

Vpokojitev zaslüznoga moža. Te dneve je bio na lastno prošnjo vpokojen g. Horvat Štefan, davčni uradnik v Lendavi. Što ga ne pozna, gospoda „Pišto“? Lübi i poštüje ga cela okroglina. Že za časa magjarske oblasti so ga lüdje zlübili. Bio je do vsakoga lübeznivi i plemeniti. Nam Slovencom je žmetno bilo, kda smo nej razmeli uradnikov. Dobro nam je spadnolo, da smo med strogimi obrazi magjarskih uradnikov zagledali prijaznoga gospoda Pišto, ki je z nami Slovenci tak rad gučao v prijetnom beltinskem narečji. Nebroj lüdi se je k njemi obračalo za tanač i pomoč. Nikoga je nej nikdar zavrgeo. Gospod pa ma tüdi kak uradnik lepe zasluge. Po združitvi Slov. Krajine z Jugoslavijov je meo kak davčni uradnik žmetno nalogo. Davčni spisi so bili vsi pisani v magjarskom jeziki. Uradnikov pa, ki bi znali magjarski, je nej bilo. Vse delo je teda ležalo na ramaj g. Horvata. Morao je poslovanje davčnoga urada takrekoč na novo stvarjati. Za pravično obdavčenje lüstva je to delo izrednoga pomena. Očivesno je, da njemi je to žmetno delo spodkopalo

šestni den, v ponedlek popoldne ob dveh so se gospodje pali pripelali iz mesta i Pater je začeo znova z exorcizem. Zdaj je bio obsedeni oblečeni v prisilni jopič privezan na stolec. Ali itak je šatan besneo bole kak kda inda. Zdigno je stolec z dečkom v visino i v megnjenji vrgeo gospode, šteri so ga pazili, zdaj na levo, zdaj na pravo. Pri tom je strašno rjaveo i se peno.

Kda je po kakših dvej vöraj po litanijah i po liturgičnoj molitvi pater postano je etak nagovoro obsedenoga: „Zdaj teda, nečisti düh, je prišo tvoj čas. Zato ti zapovem v imeni katoličanske Cerkvi, v imeni Božem, i v svojem imeni, kakti dühovnik Gospodnov, ka mi poveš, kelko vas je?“ Pali jo sledila ista reč, kak preminoči den: „To tebe d... briga, smrdlivec!“ Pater je odgovoro: To je ravno tista gizdost i tisti guč, šteroga vsikdar gučiš i kakšega v pekli gučijo. Zato spadaš v brezdenjo tmico i nikdar na svetlo. Poberi se teda v pekeo, nečisti šatan!“

„Neščem ta, na drugo mesto ščem!“ „Zdaj te, šatan, zaklinjam, ka mi poveš, koliko vas je“. „Samo dva sva“. „Kak se imenüješ?“ „Oribäs“. „I te drugü?“ „Ypješ“.

„Teda, nečista dühova, velim vama, odidita z hiše Bože. Tü nemata nikaj opraviti. Dühova pogübe, odstopta odtec, velim vama v imeni Presvetoga oltarskoga Svestva!“ — „Neščem, smrdlivec, nemaš nikše moči nad menov, moj čas je šče nej prišo“.

Dühovnik je trepetao i se znojio,

bio je čisto zmantrani. Ali ne menje so bili vsi drugü navzoči presünjeni in prestrašeni. Dühovnik pa je proti vsemi tomi nadale bio boj s šatanom. Vzeo je sv. razpelo i njemi ga držo pred lice rekši: „Nesrečni šatan, ne vüpaš si niti poglednoti te podobe, nego obračaš v kraj svoj obraz, ka je ne bi vido, i ti se proti postavljaš mešniki? Velim ti, odidi odtec i pogrozi se v pekeo, šteri je za tebe stvorjen“. Šatan je kričo:

„Ali jaz neščem, tam je ne dobro“. — Nato dühovnik: „Meo si biti Bogi pokoren; ali tvoja gizdost te je vrgla v pekeo, v nesrečo. Ti si düh tmice. Odidi zato iz svetloga i se poberi v tmico, štera je za tebe pripravlena“. Šatan je pa kričo: „Moj čas je šče nej prišo, ne pojdem!“ — Zdaj je vzeo Pater od svetoga Oče, pape, blagoslovljeno svečo i pravo: „Gizdavi šatan, to svečo ti postavim na glavo, ka bi ti pokazala pot do pekla. To je svetlost katoličanske Cerkvi, ti pa si düh teme. Stopi teda v pekeo i ostanu pri svojih tovarišaj, k šterim spadaš“. — Šatan je odgovoro: „Tü ostanem. Tü mi je dobro, v pekli je ne dobro“.

Na konci je vzeo Pater podobno Matero Bože v roke i pravo: „Vidiš tü blagoslovljeno Devico Marijo? Mora ti šče ednok glavo stresti i te šče ednok zaznamenüvati i ti imena Jezuša i Marije na prsi napisati, ka bi te večno pekla! Ti teda ne odstopiš?! Velo sam ti to v imeni sv. Oče pape, v imeni Najsvetejšega oltarskoga Svest-

njegovo zdravje. Zadnje čase so njemi začele pešati oči. Zaprosio je pokoj. Kda se naš g. Pišta poslavlja od davčnoga urada, se mi od njega neščemo posloviti, nego njemi želemo, da njemi Lübi Bog da zdravje, da bo ešče duga leta med nami vživao zaistino zaslüženi pokoj.

Firma. Prezvišeni gospod knezoškof, naš ap. administrator so opravilo fermanje v sobočkom dekanatu 30. maja na Tišini. Naše verno lüdstvo jih je povsod sprejemalo z znanov vdanostjov i z globokim poštüvanjom. Vsaka fara njim je pokazala lübezen, vsaka jih je sprejela tüdi z zvünešnjimi slovesnostmi, kak je li zmogla. Gda Prezvišeni odhajajo od nas, njim želemo iz srca, naj ostane sv. Düh Bog, koga milosti so delili, vez lübezni med nami, njihovov dühovnov čredov, i njimi, našim višjim Pastinom.

Dühovniška konferenca v Beltincih. Maja 29 se je vršilo dühovniško spravišče v Beltincih pod vodstvom gospoda dekana Jerič Ivana. Prle se je to spravišče zvalo „Korona“, zdaj se zove „konferenca“, pomeni pa oboje spravišče. Preč. dühovščina se zbrala pri svetoj meši, po njej pa razpravljala od cerkvenih zadev, štere je višja cerkvena oblast za letos določila.

Gornja Lendava. Boli nas, da nesmo mogli dobiti prostora, gde bi zidali svoj gasilski dom. Prostor, šteroga smo zaprosili, je 41 in pol metrov od cerkve, tak daleč se ta ne bo razširjala. Pa cerkvena blagajna ma zdaj itak 3000 Din. primenkla, zato na zidavo ne misliti. V Vidonce pa zato ne smo šli gasit, ar je na križov četrtak proščenje v Kuzdoblanji i so gasilci odišli s procesijov ta, gde je bila meša i predga. Dva gasilca sta pripravila brizgalno, ali ne se je najšeo vert, ki bi konje vprego. Ednomi gospodari so bili konji šantavi, drugü je bio oblečeni za proščenje, tretjega je pa hlapec odišo z domi, tak je te brizgalna sama stala na cesti. — Smo pa ostanemo gasilci. — Gasilec. **Pripomba.** Naj bo zdaj mir, da smo objavili mišljenje obe strank. Pride-nemo samo naše šče po Kristušovom navuki: Prvo je vsikdar düša. Zato boža hiša mora stati prle kak gasilski dom, kajti boža hiša gasi vekši ogenj kak so vsi ognji sveta: večnoga. To obrvim. Obrdügim pa odkrito povemo, ka če cerkev nema drugo, kak duge, farniki pa peneze za drugo menje potrebne reči, kak za cerkev, je to znamenje poslabšene lübezni do Boga i do rešenja svojih düš. Vr.

Vsaki prizna. Nega človeka, ki bi pravo i bi mogoje praviti, da „Karitas“ ne zavarvanje, ki zasledüje samo človekolübnene namene. Pomaga svojcom zavarvanca te, kda najbolje rabijo peneze — v smrtnom slučaju,

va. Ne poslüšaš glasü dühovnikovoga? No teda, šatan, zdaj ti to veli sveta Mati Boža. Ona te sili, da odtoc odstopiš. Zato, nečisti düh, mekni se pred licom Nevtepenoga Poprijetja. Velim ti, ka odstopiš!“ — Za tem so vsi molili „Memorare...“ (Spomni se o premila Devica Marija itd.) Tü je zakričo šatan z močnejšim kak kda koli inda, globokim basom: „Zdaj moram odstopti“. — Šče ednok se je zvijo i süko kak pohojeni črv. Zdaj je bilo čüti v teli malo prasketanje, dečko se je vtegnö i klecno vküp kak mrtev. — Šatan je bio pregnan. Bio je to strašen i pretresliv pogled za gledavce. Šče pred kratkim najdivnejša besnost, razkačeni obraz, trdokorni odgovori — a zdaj leži tü dečko že dobro vöro čisto tiho kak v snöh. Bio je oslobojeni. Ne se je brano več blagoslovljene vode, ne križa, i püsto se je mirno odnesti v hišo. Za hip se je prebüdo, meo si oči i je z čüdivanjom ogledavo vnoge njemi nepoznane ti-hinske lüdi. „Ali me poznaš?“ ga je pito plebanoš Schrantzer. „Ne, ne poznám Vas“, je odgovoro dečko. Glas veselja se je iztrgo iz prsi presrečne matere. Njeni Leopold je znova čüo i bio rešeni peklenkoga düha. Vsi so hvalo davali Bogi, ka je dao takšo moč svojoj Cerkvi nad pekлом.

Z radostjov se je vračala mati s sinom v Illfurt, močno vervajoč, da bo tüdi Jožef naskori oslobojeni. To njeno vüpanje se je spunilo že 27. istoga meseca.

poleg toga pa s čistim dobičkom podpira dobrotelne namene. Zavarujte se kem prle! Če niste premožni, dajte mesečno konči 5 Din. Ne čakajte na stara leta, ar ne vete, kda merjete. Zvün toga pa je zavarovalna šuma pri istom plačilu tem višiša, kem mlajši se zavarjete. Oglasite se kem prle pri zastopnikih ali pri vodstvu zavarovanja „Karitas“ v Maribori, Orožnova ul. 8. — Vsa potrebna pojasnila dobite tudi na uredništvu Novin v Črensovcih i pri g. Mataj Franci, tajniki Kmečke posojilnice v M. Soboti.

Keliko novih sv. meš bomo meli letos v Slov. Krajini? Pripravljajo se 4 častiti gospodje bogoslovci na nje: Berden v Bogojini, Koren v Turnišči, Šoštarec na Tišini i Kovačič salezijanec v Dokležovji.

Dolnja Lendava. Pritečeni tje-den so nindri v D. Lendavi obhajali velko kermينو, do 3 vöre zajtra. Tak pravijo drugi. Pri toj kermini je to čudno, ka je ne bilo nikšega mrtveca. Kerminski mrtvec je zavsem zdrav, ešče dobre vole i zadovolen. Nevemo, če po toj kermini ešče nede koga glava bolela... — V Lendavi i po okolici je v soboto i v nedelo lepo deživalo. To je poli i goricam jako prav prišlo. Njive i gorice prav lepo kažejo.

Bogojina. Naša zadrúžna trgovina se je razpústila. Lastno trgovino je odpro njeni dozdašnji poslovodja g. Puhan.

Sv. Jürrij. Na Risaoski ponedlek so se poslovili od nas g. kaplan Herman Ferdinand i odišli od nas kak plebanoš na faro v Prišlin v zagrebekoj nadškofiji. Mi z globočine srca, lübečega srca molimo za njih, mi njihove zahvalne ovčice.

Na podporo naših listov so nam poslali: preč. g. Žerdin Jožef, župnik, Radikovci, Din. 51, iz M. Soboti: Prekmurska banka 20, Občinska hranilnica 20, Kreditna banka 20, Kmečka posojilnica 40 Din. — Bog povrni vsem.

Novine so narasle za komadov: 1 v Iljašovcih, 2 v Baranjo, 7 v Franciji, 1 v Žižkih. Sküpno za 11 komadov. Odpadne 1 v G. Lendavi, 1 v Beltincih, 1 v Matjašovcih zavolo odpútvánja. — Uprava.

Marijini Listi majo svoje čeke. Zavolo ležejšega poslovanja smo dali za Marijin List štampati posebne čeke. Nosijo številko 14496. Na tej čekaj naj se pošila naročnina za Marijin List i Mar. Ograček. V kratkom dobite te čeke naročniki i širitelje.

Širitelom. Ki ste nam poslali naslove, smo je spisali doli i vam je vrnoli. Preglednite je i popravite. Pri vsakom naročniku spišite zraven hišno številko pa ka ma naročeno — jeli samo Novine, ali tudi M. List, i M. Ograček, ka pač ma. Tak popravlene naslove nam pošlite nazaj, ki ste nam je pa ešče ne poslali, nam je v to formo narejene pošlite. — Uprava.

Pri zadnjem viheri je strela vdarila v 12 telegrafskih soh na poti med Črensovci — Hotizov. Ništerne je ščista razčesala.

PO DRŽAVI.

Nesreče. Poleg Slovanskoga broda na železniškom prelazi je beogradski osebni vlak povozu kmete, ki so veselo šli domo i ne opazili prihajajočega vlaka. Štiri kmetice so mrtve, vno go ljudi pa teško ranjenih. — V logarskoj dolini od Celja gor na izleti vučitelišnic je hlod spadno pri fotografiranji na edno mladenko i jo je vmoro, drugoj je pa nogo zlomo. — Vlak pri Gospiči je povozu kola Hussein Pečenkoviča, ki je v pijanosti zdigno zapornico, gda je vlak že blüzi bio. On i edno dete sta mrtviva, teško ranjena je mati deteta. — Pri nabiranjih rož je spadno v Plitvičko jezero Hajek Zvonko, dijak varaždinske gimnazije i se je vtopo.

Na prodaj

je med občno Cven in mestom Ljutomer lepo zemljišše (2½ orala njev intravnika) in 7 polovnjake dobrega vina po zelo ugodni ceni. — Vprašati je pri živinozdravniku Škofu v Ljutomeru.

OKOLI PO SVETI.

Tokajske gorice je toča ščista pobila, zato letos ne bo toga svetoznanoga vina na trg.

Živi torpedo. Japonci so znajšli torpedo, v šterom mata mesto dva mornara. Teva vodita torpedo i ga strlita kama ga ščeta vu vodi. Se zna, da sta sama tudi mrtviva. Japonska je potrebuvala 800 takših mornarov i zglasilo se jih je 5000. — I za večno diko, za Boga kaj zatrpeti ne bi šteli mi? Poganje nas včijo i tudi sramotijo.

Veliki ogenj je divjao v Chicagi, šteri je skoro popolnoma vničo tisti deo mesta, gde so klavnice. Kvar znaša nad 20 milijonov dolarov. 24 gasilcov je teško ranjenih, 11 jih je zastruplenih. Zgorelo je 1500 hiš.

Duga brzovjavna proga. V Moskvi v Rusiji so odprli brzovjavno progo do Vladivostoka, štera ma 9500 kilometrov dužine.

Fašisti preganjajo svojega škofa. V Trsti je škof dr. Fogar, talijanske narodnosti. Ar je dober duhovnih, v Kristušovom duhi vodi cerkev i je zato naročo svojim bogoslovcom, naj se včijo slovenski, ka do mogli vernikom slovenske narodnosti biti v pravo duševno pomoč. Fašisti, gda so za to zvedli, so začeli grozno gonjo proti dobromi püšpeki. Zahtevajo od vlade, naj ga spravi z püšpekije. Škofov odgovor je pa bio te, da je vrgo z semenišča svojega bogoslavca Knafeljca — Muratorija, ki je šo sam svojega škofa ovadit tajništvu fašistične stranke. Grdi so pač denuncijanti.

RAZGLED PO KATOLIČANSKOM SVETI.

Vatikanski grad. Sveti Oča je zapústo svojo državico i je pogledó svoje imanje Castel Gandolfo, gde se bo müdio po leti par tje-dnov. Delavci so prisrčno pozdravili sv. Očo.

Največ darov za misijone. Drúžba za širjenje Kristušove vere je izdala štatistiko od darov, štere so Katoličanci v 10 letaj poklonili v te sveti namen. Največ je dala Amerika, dve milijardi dinarov. Med evropskimi državami je največ dala Francija, najmenje pa Jugoslavija.

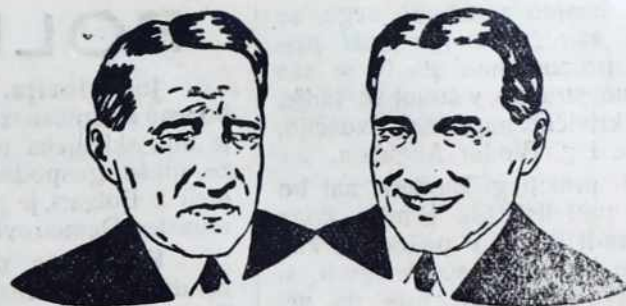
Novi blaženi. Med blažene je spisani Rogue Peter Renat, francozki mladi lazarist, koga so v francuskoj revoluciji v tistoj cerkvi obsodili na smrt, v šteroj je slüžo prvo sv. mešo i koga je tisti ovado brezverskoj policiji, šteroga je njegova mati stalno podpirala. Nevstrašeno je delio sveta svestva proti prepovedi brezverske vlade, obiskavao betežnike i krepo ovčice vu veri. Mati je bila poleg, gda so ga na smrt obsodili. Proso jo je, naj še naprej podpira svojega ovadnika, z veseljom je nagno svojo glavo pod sekiro i pravo: „Oča v tvoje roke zračam svojo düšo“.

OD NAŠIH V TÛJINI.

Bridgeport. Srebrno zdavanje. Smej Štefan i žena Marija roj. Špiclin sta doživela 5. maja toga leta 25 letnico svojega zakonskoga življenja. Njiva zakon je Bog blagoslovo s peterov decov, štera so bila navzoča pri srebrnom zdavanji svojih starišov. Ta drúžina je jako prilüblena pri sosidaj, rodbini i prijatelaj. Ta prilüblenost se je pokazala na den srebrnoga zdavanja v tom, da so znanci za 25 letnico pripravili v dvorani Horvat Štefana jako imenitno goščenje srebrnozakoncima i jiva obsipali z mnogimi lepimi dari. Poštüvalci srebrnozakonca so pri veseloj godbi srčno pozdravljali njeva i njidva drúžino. Kak našega naročnika tudi mi toplo pozdravljamo srebrnozakovski par i nje-mi želemo vno go let živeti v največšem blagoslovi na zemli i večni blaženi žitek dobiti na drugom sveti. — Zednim tudi se zahvalimo srebrnozakovskima za 1 dolar podpore, štero sta pri toj veseloj priliki poslala za naše Novine. Zgoro je v fabriki Hanc Franc. Hozjan Ivan, 250 funtov žmeten človek, je spadno z stub, gda je šo v pivnici po olj i je na mesti bio mrtev. Pokojni ma brata v Renkovcih, sestro pa v Trnji. V Ameriki je bio 14 let. (Am. Slov. Glas.)

Oda se taki v D. Lendavi v gorica-
caj ober grada hiša v
dobrom stanji, 1 oral
zemle i 1 oral goric.
Pitajte pri Herki Ani,
Lendavske gorice 15.

Glasüjte v Novinaj!

PRLE PRAVA DOBROTA ZDAJ ZA ŽIVČNE BETEŽNIKE!

Takšo naglo spremembo prav v kratkom vremeni — že v nešternih tje-dnaj

povzroči naše presküšeno hranilno sredstvo.

Brezplačno i poštnine prosto

pošlemo vsem, ki se na nas obračajo, edno obširno razpravo toga hranilnoga sredstva. Število tistih, ki so naše tanače poslüšali i s tem se rešili svojega betega, je zvünredno veliko.

Pišite ešče dnes na niže navedeni naslov:

Poštansko zbirališče:

Ernst Pasternack, Berlin S. O.

Michaelkirchplatz 13. Abt. 890.

Pozdrav pošilajo: Kelenc Jožef i žena Verona iz Fessenheima v Franciji celoj polanskoj fari, oči, materi i vsem domačim. Naznanjata, da sta zdraviva i veseliva, ar se njima dobro godi, predvsem pa, ka sta lejko vsako nedelo pri božoj slüžbi, gde molita za tiste tudi, ki zavolo trdoga slüža ne morejo k njej. **Gutman Jožef** iz Soucieu-ja. Žele nam zdravje i vno go dobroga. **Vogrin Martin, Oisan, Francija** s svojimi *devetimi tovariši*. Naznanjajo nam, da njim dobro ide i da so blüzi cerkvi doma, ka lahko vsako nedelo idejo k meši. Naročijo si naše Novine. — **Vrečič Karlo, Montagnoy v Franciji iz Matjašovec** tudi naroča Novine za sebe i se ne spozabi svoje familije doma.

Zahvala. Smej Štefan i žena Marija, Bridgeport, se najtopleje zahvalüjeva vsem poznancom, prijatelom i rodbini, ki so naj ob najnom srebrnom zdavanji počastili z pozdravi i lepimi dari. — Smej Štefan i žena Marija, Bridgeport.

Gospodarstvo.

Od divje kukorce.

Divja kukorca raste na mokrih travnikaj. Po jeseni, gda se že začne paša, tisti lepi plavi cvet, spodoben k tulpiki, je cvet divje kukorce. Divja kukorca se kosi z travov vred, ma široko listje i kak oreh debeli sad, v šterom je notri zrnje črnkasto, veliko kak repno semen. To zrnje je čemerno i trave divje kukorce marha tudi ne je rada, ar se teško süši.

Semen od te divje kukorce se porabi za vrastvo, nego samo predelano v Švici. Švicari je küpüjejo i dajo po zdravnikaj predelati v vrastvo proti protini. Nekda je kila toga semena koštala 40 Din. Zdaj je cena precü spadnola. Sedem do deset kil trave od divje kukorce da edno kilo semena. Ki si šče par dinarčkov zaslüžiti, naj da zdaj pri košnji po svojoj deci nabrati to divjo kukorco, naj jo doma posüši i jo posüšeno zmlati z kakšim botom ali prtnjačov.

Predlani je v našem kraji nabrnoga 80 metrov toga semena i je prišo lepi penez ljudem brez trüda do rok. Letos je potreba ešče vekša za peneze, zato naj si siromacje z malim trüdom spravijo bar za najbolje potrebne domače reči krajcar. Seme küpüje A. Sagadin v Beltincih. Cena edne kile od 10 Din. naprej. Na travnikaj kre Müre pa na celom Dolenskom je vse puno te divje kukorce. Najde se pa tudi po drugih krajaj Slov. Krajine.

Službena naznanila.

Vodstvo kraj. šol. odbora na Sred. Bistrici. Tistega gospoda iz Dolnje Bistrice, ki prihaja pogosto na obisk k učiteljicam v šolo na Srednjoj Bistrici na posvetovanja ali ali nadzorovanja? — nam ni znano, — se opozarja, naj ne skače čez ograjo pred šolo na Sred. Bistrici, naj ne moti učiteljic med poukom s svojimi posvetovanji pod šolskimi okni, naj ne gazi trave na šolskem sadonosniku, naj ne poškodeuje ograde in zidu šolskega poslopja, sicer mu bode moral poslati krajevni šolski odbor račun za napravljene poškodebe, šolska oblast pa ga posvariti za neumestne nedostatke. — Kr. šolski odbor.

Banovinska bolnica Murska Soboti. Radi preurejanja operacijske sobe in pripadajočih prostorov se do nadaljnega sprejemajo za operacije samo nujni slučaji. Porodni slučaji se istotako sprejemajo le, če so potrebne operacijske intervencije. Ravnotako je sprejem na interni oddelek omejen na nujne, težke slučaje in nalezljive bolezni, ker se preurejujejo tudi bolniške sobe internega oddelka. Preureditve bodo izvršene predvidoma v šestih do osmih tednih. Kdaj bo pričela bolnica s polnim obratom, se bo prebivalstvo pravočasno obvestilo potom časopisja. — Vodstvo banovinske bolnice v Murski Soboti.

Pošta.

Berden Ludovik, Lanus Oeste. Poslani pososi zadostüjejo za letošnje naročnino. Javite nam da li ste sprejeli kalendar ali ne. Pišite nam, kaj od našega lüdstva, kak žive v lüžnoj Ameriki i če je v deli ali ne. **Hajdič Adam, Vidonci 10.** Obrnite se potom vaših duhovnikov v Maribor na pisarno „Karitas“, Orožnova ul. 8. **Fujs Marija, a la Bessede par Ceyeus, Cantal, Francija.** — Horvat Franci smo Novine poslali. Hvala za trüd. Domače obvesti, da nam povrnejo dug. **Vidonja Janoš, Adonville par Denonville, Francija.** Lani sprejeli 109-05 Din i že obračunali Pozdravljeni. — **Tratnjek Jožef, Laffaux.** Obečanih 20 frankov smo ešče ne dobili. Išcite je gor, če ste je poslali. — **Grah Marija, Ferriese.** Brat ma ešče 67 Din. poslali na staro, opoti ga. — **Kelenc Jožef, Fessenheim.** Naslov smo popravili. Daj nam glas, štere Novine i štere M. liste nesi dobo. — **Gutman Jožef, Soucienen Jarret.** Poslali naročene liste. Naročnina znaša 88 Din, do novoga leta. Zato dobite tudi kalendar.

Cene

Naša pšenica košta v Ljubljani 140 Din., kukorica pa 107-50 Din. Cena zrnja ide gor. Spadnola pa e pri teocaj. Na živo vago je cena 4—4-50 Din.

Vreme.

Jasno, toplo, potem dež i spremenljivo.

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkulantneje. Poštno uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburg sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevno pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.